

Kryddersnapsruterne på Endelave

Er en række vandre- og cykletursforslag, hvor man undervejs kan plukke vilde planter til fremstilling af sin egen kryddersnaps. I folderen her kan du se, hvilke planter du møder hvor - de fleste af planterne kan i øvrigt også findes andre steder på øen.

Placeringen af de røde pletter betyder, at de nævnte planter findes på denne strækning af ruten, ikke nødvendigvis lige "på pletten". Medbring eventuelt en flora til bestemmelse af planterne.

Endelave er en lille ø med en stor natur, og her findes mange forskellige naturtyper samlet på et overskueligt areal. Øen er meget velegnet til både vandre- og cykleture, og ruterne kan også bruges som almindelig turguide/naturkort.

Få undersøgt planterne

Det er Endelave Lægeurtehavn, der står bag denne folder, og i Lægeurtehaven kan du tjekke planterne, så du er sikker på at bruge de rigtige urter til snapsen, og på at undgå de giftige arter. I besøghavens nederste afdeling "Endelavehaven" finder du vilde planter fra øen, opdelt i temaer, f.eks. "Snapseurter" og "Giftige Planter".

I Lægeurtehaven er der også besøghavn med historiske lægeurter og krydderurter samt butik med ø-produkter og café.

Endelave Lægeurtehavn, Søndermølle 29, Endelave.
info@endelave-laegerurtehave.dk www.endelave-laegerurtehave.dk

Her findes snapseurterne

- A** Hyldeblomst, Hvidtjørn, Glat Hunderose.
- B** Gråpil, Glat Hunderose, Hvidtjørn.
- C** Slåen
- D** Slåen, Brombær.
- E** Strand-Malurt, Rynket Rose, Gul Snerre, Marehalm, Røllike.
- F** Marehalm, Hylde, Rynket Rose, Røllike.
- G** Marehalm
- H** Rynket Rose, Røllike
- I** Birk, Røllike, Rynket Rose, Brombær, fyr.
- J** Revling, Brombær, Birk, Slåen, Røllike.
- K** Røllike, Gul Snerre, Rynket Rose.
- L** Hedelyng, Fyr, Alm. Røn (bl.a. "Suttetræet"), Birk.
- M** Hvidtjørn, Alm. Røn, Hylde, Glat Hunderose.
- N** Røllike, Rynket Rose.
- O** Hylde, Gul Snerre, Røllike.
- P** Strand-Malurt, Røllike.
- Q** Gråpil, Hedelyng, Revling, Fyr, Birk, Alm. Røn, Prikbl. Perikon
- R** Gul Snerre, Rynket Rose.
- S** Røllike, Revling, Hedelyng.
- T** Fyr, Hedelyng, Birk, Brombær, Gråpil.
- U** Prikbladet Perikon.

- **Rød rute - ca. 4,5 km**
- **Gul rute - ca. 7 km**
- **Blå rute - ca. 6,5 km**
- **Sort rute - ca. 3 km**
- **Lyserød rute - ca. 6 km**
- **Hvid rute - cykelrute, ca. 13 km**

Rastepladser: Ved K, D, Q, T og J. Ved krydset Havhornet/Kongevejen er der madpakkehus, toilet samt vandpost.

Fremstilling af kryddersnaps

Man kan bruge forskellige typer alkohol som basis, f.eks. vodka, som har en helt neutral smag, og derfor ikke giver bismag.

Mængdemæssigt kan følgende tommelfingerregel bruges: Fyld glasset halvt op med plantemateriale, fyld helt op med alkohol. Det er meget forskelligt, hvor længe urterne skal trække, og det er en god ide at prøvemage undervejs. Generelt skal blomster kun trække nogle få dage, blade op til nogle uger, bløde bær op til nogle måneder og hårde bær og nødder op til et år. Efter filtrering skal kryddersnapsen smages til og eventuelt fortyndes med mere alkohol.

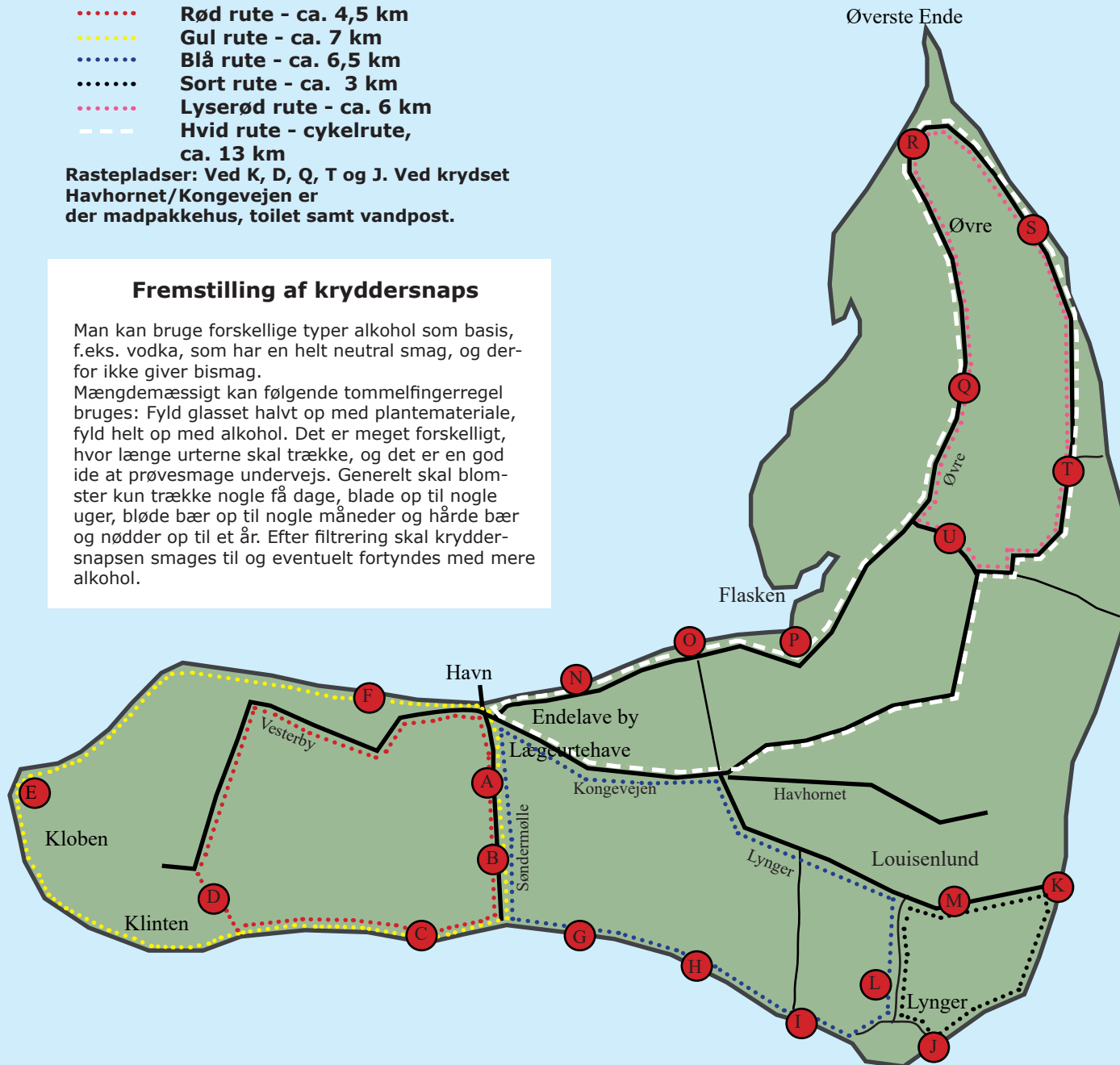


Foto af Marehalm: Biopix.
Øvrige fotos/tekst: Tove Yde



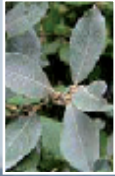
Fyr

Plukkes i **maj-juni**. Bjerg-Fyr er almindelig på Endelave, og det er de nye skud med gule hanrakler, eller kun hanraklerne, der bruges. Trækketid 1 uge, lagrer i 2-4 uger.



Hvidtjørn

Blomsterne plukkes i **maj-juni**. Almindelig i levende hegn på Endelave. Trækketid på blomster cirka 1 uge og hviler derefter et par uger. Bær plukkes i oktober, trækketid 1-2 måneder.



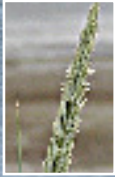
Pil

Blomsterne ("gæslinger") eller nye, tynde kviste og blade plukkes i **april-maj**. Alle pilearter kan bruges, på Endelave er Krybende Pil og Gråpil almindelige især i Øvre-området. Trækketid blomster 2-3 dage, blade/kviste 1-2 måneder.



Birk

Små, nye lysegrønne blade plukkes i **april-maj**. Både Vorte-Birk og Dun-Birk er almindelige på Endelave, og begge arter kan bruges. Trækketid 6-14 dage, hviler derefter et par uger.



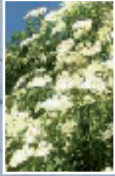
Marehalm

Stråene plukkes i **maj-juli**, regn med 10-15 strå til en flaske vodka. Marehalm er almindelig flere steder langs kysterne på Endelave, men forveksles nemt med Hjælme. Trækketid 6-8 måneder. Kan derefter drikkes med det samme.



Gul Snerre

Stængler med nyudsprungne blomster eller knopper plukkes i **juni-juli**. Gul Snerre er meget almindelig på Endelave, bl.a. langs Strandvejen og i Øvre-området. 3-5 stængler med blomster til en hel flaske vodka. Trækketid 1-2 dage.



Hyld

Blomsterne plukkes i **juni**, brug kun de små, hvide blomster, de grønne ribber fjernes helt. Hyld vokser i levende hegn og langs veje på Endelave. Trækketid 2-3 døgn, kan derefter drikkes straks, og bør ikke gemmes for længe.



Rose

Kronbladene plukkes i **maj-sept**. Alle velduftende roser kan bruges, på Endelave er især Rynket Rose og Glat Hunderose alm. Trækketid 4-5 dage, lagrer 2-4 uger. Frugter (hyben) høstes i **sept. - okt.** og trækker 6-8 uger.



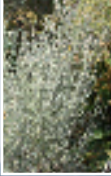
Røllike

Kun de hvide blomster bruges, og de kan plukkes fra **juli-oktober**. Der skal kun bruges 10-12 blomsterskærme til en hel flaske vodka. Trækketid 1-3 døgn, hvorefter den er drikkeklar. Kan lagres et par år.



Prikbladet Perikon

Blomsterknopperne plukkes i **juni-august**. Prikbladet Perikon er almindelig flere steder på Endelave. Trækketid 1-2 uger, derefter kan snapsen drikkes med det samme, men kan også lagres.



Strand-Malurt

Hele planten, undtagen roden, plukkes i **juli-september**. Planten er almindelig på strandenge på Endelave. Brug kun en enkelt stængel til en hel flaske vodka, og lad kun snapsen trække højst 2 døgn. Lagres.



Hedelyng

De små, lilla lyngblomster plukkes i **juli-september**. Hedelyng er meget almindelig på Endelave, især i Øvre-området. Trækketid 3-5 døgn, derefter kan snapsen drikkes med det samme eller lagres.



Revling

Bærrene ("sortebær") plukkes i **juli-september**. Revling er meget almindelig på Endelave, bl.a. i Lynger- og Øvre-området. Trækketid 3-4 måneder. Snapsen lagres derefter 2-4 uger, inden den drikkes.



Brombær

De modne bær plukkes i **august-september**. Der vokser Brombær mange steder på Endelave, bl.a. i Øvre- og Lynger-området. Trækketid mindst 1 måned. Efter filtrering hviler snapsen i et par uger, inden den er drikkeklar.



Røn

De modne bær plukkes i **august-september**, og lægges i fryseren et par dage. Almindelig Røn vokser mange steder på Endelave, bl.a. i byen, i Øvre-området og i Louisenlund Skov. Trækketid 1 måned, lad derefter snapsen lagre 2 måneder.



Slåen

Bærrene plukkes i **oktober-november** og lægges i fryseren et par dage. Slåen er meget udbredt på Endelave, bl.a. i levende hegn og langs veje og stier. Trækketid 1-2 måneder, og hviler i et par uger inden den drikkes.

Kryddersnaps ruterne på Endelave

naturen på flasker

